

מְשִׁיב הָרוּחַ
לתרבות יהודית ישראלית ע"ר

**פרויקט
הַנִּי**

אסופת שירה בעת מלחמה
נוצרה בהשראת אירועי ה-7.10.23
כ"ב בתשרי, שמחת-תורה התשפ"ד

משוררי ארץ ישראל
אסופה ראשונה

כלל התמונות המופיעות באסופת שירים זו צולמו על ידי זיו קורן

קוראים יקרים!

בתקופות מלחמה, השירה שימשה לעתים קרובות כמגדלור של אור בתוך החושך; מספקת נחמה, השראה והשתקפות של חוסנה של הרוח האנושית. בעקבות האירועים האחרונים שפקדו אותנו בשמחת תורה תשפ"ד, 7/10/23, אנו מוצאים את עצמנו נאלצים לחפש נחמה וכוח בפסוקי השירה הנצחיים.

האחדות הישראלית, שנבחנה בעת האחרונה, מוצאת כעת את דרכה חזרה, ניזונה מכאב עצום אך גם נחישות מחודשת. קצין החינוך הראשי וכתב העת לשירה 'משיב-הרוח' מזמינים אתכם לצאת למסע פואטי ולהצית מחדש את הרוח הישראלית הגדולה. מסע זה נועד להעיר מחדש את המחויבות שלנו לערכים, את אמונתנו בצדקת דרכנו ואת הנחישות הבלתי מעורערת שלנו לעמוד כתף אל כתף מול אלה שמאיימים על קיומנו, במיוחד כאשר הם מתמודדים עם רוע בלתי נתפס.

כאומה עם היסטוריה ארוכה של התמודדות עם מלחמות ומאבקים מתמשכים, שלטנו גם באמנות הצמיחה וההתחדשות בעקבותיהן. לאורך 75 שנות קיומה של מדינתנו, השירה העברית הייתה חברה איתנה במסע המורכב הזה. דבר זה לא רק ביטא את הכאבים והתקוות שלנו, אלא גם עמד כאור מנחה, ולעתים קרובות הוביל את הלוחמים שלנו לניצחון.

בדפי חוברת זו תגלו אסופה ראשונה של שירים הלוכדים את תמצית הרוח הבלתי מעורערת של אומתנו. הם משמשים עדות ליכולתנו לרתום את כוחן של המילים והאמנות אל מול מצוקות, מסורת שמלווה אותנו מאז הקמת מדינתנו.

בעודכם מתעמקים בשירים הללו, מי יתן ותקבלו השראה, נחמה וחיבור עמוק לחוסן הרוח האנושית. יחד, באמצעות אמנות השירה, אנו מחדשים את מחויבותנו לעתיד מזהיר יותר, שבו האחדות והתקווה ממשיכים להנחות אותנו בדרכנו.

ברוכים הבאים לאוסף השירים הראשון של פרויקט "הנני" - מחווה לעוצמתה המתמשכת של הרוח הישראלית.

תא"ל ירון / אופיר לויס
קצין החינוך והנער הראשי

זיו קורן | 10 באוקטובר 2023, כפר עזה.

תפילה / חיים גורי

הבא בְּרָכָה לְנִעָרִים, כִּי בָּאָה עֵת.
רְאֵה אוֹתָם שׁוֹתְקִים וְנִכְוָנִים,
וְעֵינֵיהֶם דּוֹלְקוֹת.
רְאֵה, יוֹרֵד הָעָרֶב,
רוּחַ בְּצַמְרוֹת, הָאֶרֶן מְרֻט.
קָרֵב יְהִיָּה הַלֵּילָה. וְהִמָּה מְעֻטִּים מְאֹד.
בְּרַכְם, כִּי בָּאָה עֵת.
כּוֹכָבִים הַצֹּתוּ,
וּמַחֲנוֹת רַבִּים נֶאֱסָפִים מַעְבָּר.
מִי יִרְאֶה אוֹר-יּוֹם!
מִי נָפַל וְנָמַת?
הִנָּצְחוֹן אוֹ אִם תְּבוּסָה וְקִבְר?
בְּרַכְם, בְּרֶדֶךְ יוֹצֵאֵי לְמַלְחָמָה.
בְּרֶדֶךְ נִשְׁקָם לְבַל יִחַטֵּיא, בְּרֶדֶךְ בֵּיתָם.
בְּרֶדֶךְ אֶת זֶה הָעָם, אֶת נִעָרָיו וְלוֹחָמָיו,
עַד קָרֵב יָתֵם.
הִנֵּה יֵצְאוּ שְׂקֻטִּים וְצַעֲדִם אוֹבֵד
וְעֶלְטָה כְּבֹדָה וְלֵילָה בְּהָרִים.
בְּרַכְם, כִּי בָּאָה עֵת.
הבא בְּרָכָה לְנִעָרִים.

זיו קורן | 11 באוקטובר 2023, יחידת הלוט"ר, כפר עזה.

והעם / א'

איש צוות אוויר

וזאת הברכה

אשר בך ישראל את בניו,

בצאתם לקראת פלשתים

"נברך, ותשמרנו

נאר פנינו איש אל אחיו, ויחננו

נשא פנינו אל-על, ונשם שלום,

עלינו ועל כל עולמו, ועל ישראל, ועל ירושלים

והיו הדברים האלה אשר התפללנו

ואשר בכינו ואשר אהבנו

חתומים בלב ישראל, לדור דור"

זיו קורן | 17 באוקטובר 2023. הלווית משפחת קוך - אביב (54), לבנת (49), רותם (19), יונת

תן (17) ויפתח (15), גן יבנה.

זיו קורן | 11 באוקטובר 2023, שאריות של ממו"ד בבארי.

אחרי המלחמה / אורי שגב

באר שבע

נפְּשִׁי, עוֹגֵן הַלֵּילָה

בְּאַרְץ נְבִיאֵי עָפָר

מָה תִּבְקָשִׁי?

כָּל הָעֶשֶׂן בְּדָם מִתְמַר

וּבְחֶדְרָךְ עוֹד אֶת רוּעֶדֶת -

מִחֶרֶם הֵם יִטְלְאוּ אֶת הַגּוֹפּוֹת

שׁוֹב נִפְצִיעוּ יְגוֹנִים כְּפָרְחֵי בָר

אֶסְפִּי תִלְאוֹת

נִלְךָ אֶל הַגְּבָעָה הָאֲרָכָה

שְׁשֻׁמָּה הוּא יוֹם

זיו קורן | 13 באוקטובר 2023, בארי.

אין חינוך / אליהו ביטון

תל אביב

לילדים של היום
אין חינוך או משמעת.

אתה אוֹמֵר

"שִׁמּוֹר עַל עֲצָמְךָ"

"אַל תִּהְיֶי גְבוּרָה"

וְהֵם - בְּשָׁלָהֶם

זיו קורן | 11 באוקטובר 2023, מתנדב זק"א בוכה על כתפו של חייל צה"ל, בארי.

שיעור בצניעות / אפרת בן־יהודה לוי

תל אביב

הלו, הלו, הלו,
אתה קולט? אתה
שומע? הלו, אני מביטה
שוב ושוב מביטה,
רוצה את הקולות, שומעת את המראות,
לא מצליחה להסיט פנים מהניד
לא מצליחה לנתק את המסך
את שומעת? כל הזמן, בלי הפסק שומעת
מלים, תמונות, סרטים
אוכלת סרטים, הלו, אתה מבין?
בטח מבין, הכל מבין, נקמה שעוד לא נבראה,
השמים בלי עננים
ים בלי מים
כלו הכוכבים,
אני רוצה שמש חסרה, נקדה שחרה
וילד, ילד קטן
נקמה שעוד לא ברא השטן
אתה שומע? הלו? הלו?
לא מורידה את העיניים, לא מעפפפת
לא מאבדת הנה, שבר, רסיס
אתה שומע? הכל מערפל, ענן אדים
הכל אני רוצה הכל שומעת ולא
לא לא לא, לא מבינה
לא מבינה מלה

זיו קורן | 11 באוקטובר 2023, בארי.

זיו קורן | 15 באוקטובר 2023, אדם בהריסות ביתו, ניר עוז.

דיינו / ד.ש

מישר

ואם חומה - שיקרע בזה שער,
ואם סגור - שיתלה מנעול.
ואם נעול - שיהיה
אי שם מפתח
בידו של מישהו
שמקשיב.

וכשנקרא - ישמע,
וכשישמע - יבוא,
יפתח, ויכנס
כאור.

זיו קורן | 19 באוקטובר 2023, הפגנה לשחרור החטופים, תל אביב.

אשה בודדה / ורדה סמואלס

חיפה

אִשָּׁה בּוֹדְדָה נִצְמְדָת אֶל סוּרְגִי הַחֲלוֹן.
אִשָּׁה בּוֹדְדָה מִמְתִּינָה לְאִשֶּׁר אֶהְבָּה.
אִשָּׁה בּוֹדְדָה נִלְחָמָת עַל שְׁלֵבָה מְבֻקָּשׁ.
בַּחוּץ מְלַחֶמָה. אֲנִשִּׁי דְמִים בְּתַחֲפֹשֶׁת
מַעֲלִים קֶרֶבָּנוֹת אָדָם בָּאֵשׁ.

איו קורן | 19 באוקטובר 2023, הפגנה לשחרור החטופים, תל אביב.

זיו קורן | 13 באוקטובר 2023, בארי.

ניצולי בארי פונו לים המלח / ציפי שורק

יבניאל

נצולֵי בָאָרִי שׁוֹהִים כָּעֵת בַּיָּם הַמָּוֶת.
בָּאֲפֹזִימָנִי הֵם שָׁם, לֹא בָרוּר עַד מָתִי.
אֲבָל הַמָּוֶת שֶׁפָּשָׁה בָּהֶם הוּא אֶל־זִמְנִי

וְהַמָּקוֹם הַנָּמוּךְ בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם הוּא הַגִּיהֶנוֹם
שֶׁהָיָה בְּבִיתָם.

וְאִם נִבְיטוּ אַחֲרֵי
אוֹלֵי יְהִפְכוּ גַם הֵם
לְנֹצֵיב מֶלֶח

יִקְפְּאוּ בְּרַגְעַ הַזֶּה
אוֹקְטוֹבֶר עֲשָׂרִים וְשָׁלוֹשׁ
שְ�מֹחַת יוֹרָה וְהַפָּכָה
לְיָגוֹן

רַגְעֵי הָאֵימָה
לוֹחוֹת הַבְּרִית נִשְׁבְּרוּ שְׁנִית
בְּרִית הַיּוֹפָרָה וְהַפָּכָה לְנִטְיָשָׁה

וְהַשְּׂמִים רִיקִים
לֹא עֲמוּד, לֹא עָנָן
רַק הָאֵשׁ
וְהָאֶפֶר שְׁנוֹתֵר

זיו קורן | 11 באוקטובר 2023, יחידת הלוט"ר, כפר עזה.

הבית שלי / חן באר

מושב זמרת

ועכשיו הבית שלי, בואו נדבר על הבית שלי
בבית נשארו הציורים
עם דמותו של הבבא סאלי בצעירותו
אחרי ששכל את אחיו ואשתו
על הקיר שדות של תקנה עם באלות של חציר
שדות אדמים כלניות פורחות באביב ובסתו
חצבים בדרך, מכתש בארי מלא בפרחי אור.

ועכשיו האדמה שלי, בואו נדבר על האדמה שלי
על עונות חקלאיות על חרף
שבו זה נראה כמו זרק של אנגליה
על גנים פורחים שנחרבים על אדמה שנשרפת

ועכשיו האנשים שלי, בואו נדבר על האנשים שלי
שוחרי שלום, יפי טהר, שלטים בכניסה לקבוצים: חפשי בארצנו
שלוחמים כמו אריות שנטבחים ביום שמחה
מובלים לעזה בחורים ובחורות, סבתות, ילדים, תינוקות.

ועכשיו הלב שלי
שמתעורר באמצע הלילה בדפיקות לב
שממאן לישן, שדורש בשלומם כנגד כל הסכויים
ששואל מה יהיה על הבית שלי
ואידך ננשם את זה ולאן נמשיך מכאן מחר.

זיו קורן | 8 באוקטובר 2023, שדרות.

עֲכָשׁוּ תַעֲצֻמוּ אֶת הָעֵינִים / אֲלִיעֵז כֶּהן
כפר עציון

עֲכָשׁוּ תַעֲצֻמוּ אֶת הָעֵינִים
דְּמִינוּ:

דְּבַר מְכַל זֶה לֹא קָרָה
בַּעֲת-לִילָה אוֹלֵי הַזָּרָה
זֶה מֵה שְׁזָה הָיָה
פְּרִי מִחוּ הַמְשׁוֹרֵר
שֶׁל הַקּוֹדֶם
דְּבַר מְכַל זֶה לֹא קָרָה

[וְלֹא עָלוּ הָאֲלֹף בִּסְעָרָה]

וְעֲכָשׁוּ פָקְחוּ אֶת הָעֵינִים הַזָּרָה

זיו קורן | 9 באוקטובר 2023, אשקלון.

